Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 6 1 5 3 1 1 1

SPOMLADANSKI ROK

FILOZOFIJA

Izpitna pola 1

Sreda, 7. junij 2006 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.
Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Od petnajstih esejističnih vprašanj odgovorite na **eno**. Pišite v izpitno polo z nalivnikom ali kemičnim svinčnikom. **Rešitev v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.** Za osnutek uporabite konceptna lista. Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

Vsak esej je ovrednoten z 22 točkami.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani, od tega 3 prazne.

© RIC 2006

Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia Scientia Est Potentia

PRAZNA STRAN

Obrnite list.

NAVODILA ZA PISANJE ESEJA

Izmed 15 vprašanj izberite eno in napišite esej, ki naj bo dolg najmanj 600 besed. Bodite pozorni na **analizo ključnih pojmov** (in na problematizacijo njihove samoumevnosti) ter na razlago in **argumentacijo stališč**, ki jih boste v eseju predstavili. Pri razlagi in utemeljevanju uporabite **konkretne primere**, oprite pa se seveda na **filozofske perspektive**, ki ste jih obravnavali na pripravah. V eseju obravnavajte **vsaj dva pogleda** na dani problem. Pri tem se od zdravorazumskega pristopa, ki niza različna mnenja, poskusite dvigniti do filozofskega premisleka o **temeljih posameznega pogleda**.

VPRAŠANJE STVARNOSTI

1. Razpravljajte o trditvi: Človek ni svobodno bitje, vsako njegovo dejanje je zgolj posledica dednosti in okolja.
2. Razpravljajte o trditvi: Človeško življenje je naključen dogodek v svetu, zato nima smisla.
3. Razpravljajte o trditvi: Pojavi se človeku (subjektu) ne samo kažejo, temveč v njem tudi nastanejo.

VPRAŠANJE SPOZNANJA

4. Razpravljajte o trditvi: Čeprav se filozofija konča tam, kjer se začne znanost, je filozofija tudi v samem jedru znanosti.
5. Razpravljajte o trditvi: Meje našega razuma so tudi meje našega jezika.
6. Razpravljajte o trditvi: Dvom je pomemben za racionalistični pristop v spoznavni teoriji, za empirističnega pa ne.

VPRAŠANJE MORALE

7. Razpravljajte o trditvi: Če je morala relativna, skupno dobro ne obstaja.
8. Razpravljajte o trditvi: Čeprav se moralna načela med seboj na videz razlikujejo, so v bistvu vsi moralni sistemi (teorije moralnega ravnanja) med seboj enaki.
9. Razpravljajte o trditvi: Dobro življenje je tudi srečno življenje.

POSAMEZNIK IN SKUPNOST

10. Razpravljajte o trditvi: V demokraciji svoboda ljudi ni omejena.
11. Razpravljajte o trditvi: Enakost vseh ljudi je bistvo vseh utopij.
12. Razpravljajte o trditvi: Človek je družbeno bitje, zato mora interese skupnosti (skupno dobro) postaviti pred svoje interese.

FILOZOFIJA RELIGIJE

13. Razpravljajte o trditvi: Samo kdor veruje v Boga, lahko pride v stik s svetim.
14. Razpravljajte o trditvi: Če ne verujemo, o Bogu ne moremo ničesar vedeti.
15. Razpravljajte o trditvi: Če sta Bog in svet popolnoma ločena, potem o Bogu ni mogoče ničesar povedati.

ŠTEVILKA IN NASLOV ESEJA

PRAZNA STRAN

PRAZNA STRAN